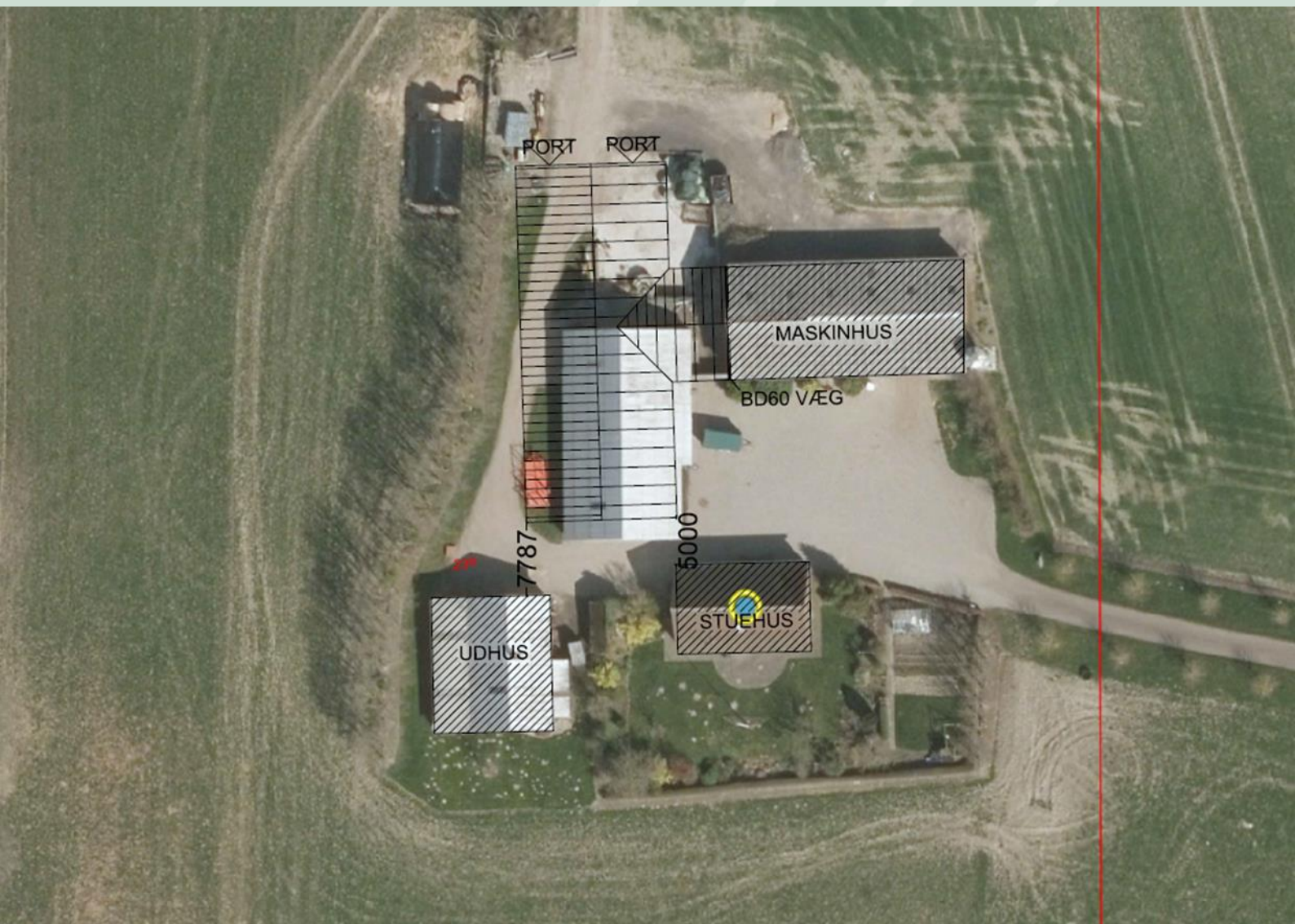

§16 b miljøtilladelse

Gammel Horsensvej 204, 8660 Skanderborg

18. september 2019

Skanderborg
Kommune

DATABLAD

Beliggenhed	Gammel Horsensvej 204, 8660 Skanderborg
Ejer	Gert Eskerod Gammel Horsensvej 204 8660 Skanderborg
Tlf. nr.	21488540
E-mail	tregdk@yahoo.dk
Matr. Nr. og Ejerlav	23a og Virring By, Fruering
Ejendomsnr.	7460013922
Brugstype	Kvæghold
Tilsynsmyndighed	Skanderborg Kommune
Godkendelsesdato	18. september 2019

Indhold

1.	Afgørelse.....	4
1.1	Godkendt produktionsareal.....	4
1.1.1	Frist for udnyttelse.....	4
1.2	Vilkår.....	4
1.2.1	Generelle vilkår.....	5
1.2.2	Vilkår om anlæg og beliggenhed.....	5
1.2.3	Vilkår om produktionsareal.....	5
1.2.4	Vilkår om støj.....	5
1.2.5	Vilkår om håndtering af affald.....	5
1.2.6	Vilkår om bekæmpelse af skadedyr.....	6
1.2.7	Vilkår om egenkontrol.....	6
1.2.8	Vilkår til forebyggelse af uheld.....	6
1.2.9	Vilkår ved ophør.....	6
1.3	Offentliggørelser.....	6
1.4	Klagevejledning.....	6
1.5	Resume af tilladelse.....	8
2.	Ansøgning og Miljøvurdering.....	9
2.1	Beskrivelse af det ansøgte projekt.....	9
2.2	Lovgivningsmæssige baggrund.....	9
2.3	Produktionsareal og husdyrhold.....	9
2.3.1	Håndtering og opbevaring af husdyrgødning.....	10
2.4	Anlæg og Beliggenhed.....	10
2.5	Landskabelige- og kulturhistoriske værdier.....	11
2.6	Natur.....	13
2.6.1	Bilag IV arter.....	15
2.7	Potentielle nabogener.....	16
2.7.1	Lugt.....	16
2.7.2	Skadedyr.....	17
2.7.3	Støj.....	17
2.7.4	Lys.....	17
2.7.5	Transporter til og fra ejendommen.....	17
2.8	Affald.....	17
2.9	Jord og grundvand.....	18
2.10	Håndtering af overfladevand.....	18

1. Afgørelse

1.1 Godkendt produktionsareal

Skanderborg Kommune meddeler hermed tilladelse til et produktionsareal på 599 m² på Gammel Horsensvej 204, 8660 Skanderborg, bestående af:

- 599 m² til flexgruppen alle kvæg.

Produktionsarealet kan med denne tilladelse udnyttes fuldt ud inden for grænserne for dyrevelfærdsreglerne.

Det er Skanderborg Kommunes samlede vurdering, at projektet med overholdelse af de nedenstående vilkår ikke vil medføre væsentlig indvirkning på miljøet.

Miljøtilladelsen meddeles i henhold til *Husdyrgodkendelsesloven*¹ – samt reglerne i *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen*², som begge har til formål at begrænse forurening og gener fra erhvervsmæssige husdyrbrug.

Afgørelsen er truffet på grundlag af ansøgning nr. 212889, herunder beregningsmodeller fra ansøgningsystemet og kommunens registreringer og vurderinger.

Tilladelsen erstatter den tidligere tilladelse af 7. april 2008 på samme ejendom. Der stilles nye vilkår, som skal sikre at den samlede produktion lever op til kravene i husdyrgodkendelsesloven.

Hvis denne tilladelsen påklages og derefter hjemsendes, eller ændres til et afslag, vil den oprindelige tilladelse fra 7. april 2008 fortsat være gældende.

Der gøres opmærksom på, at etablering af den nye stald ikke må igangsættes, før der er givet tilladelse til udledningen af overfladevand og givet en byggetilladelse fra Skanderborg Kommune. I øvrigt gøres opmærksom på, at denne miljøtilladelse ikke fritager fra krav om eventuel tilladelse, godkendelse, dispensation eller lignende efter anden lovgivning og for andre bestemmelser.

1.1.1 Frist for udnyttelse

Senest 6 år efter tilladelsen er meddelt, skal godkendelsen være udnyttet. Det vil sige at nyt byggeri skal være færdigmeldt og produktionen startet. Hvis en del af afgørelsen ikke er udnyttet, bortfalder den del som ikke er udnyttet.

Hvis tilladelsen ikke har været helt eller delvist udnyttet i tre på hinanden følgende år, bortfalder den del af tilladelsen, som ikke har været udnyttet.

1.2 Vilkår

Denne tilladelse meddeles på nedennævnte vilkår. Konkrete bestemmelser i lovgivningen og bekendtgørelser, som generelt er gældende for alle husdyrbrug, er ikke stillet som vilkår for tilladelsen.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016 af lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug og ændringslov af 28. februar 2017.

² Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen nr.1380 af 30. november 2017

1.2.1 Generelle vilkår

1. Et eksemplar af nærværende miljøtilladelse skal til enhver tid være tilgængelig på husdyrbruget.

1.2.2 Vilkår om anlæg og beliggenhed

2. Staldbygningen skal opføres som ansøgt, både hvad angår materialer, byggestil og placering, dvs. bygningen beklædes med stålplader i mørke farver og placeres jf. situationsplanen på bilag 1.

1.2.3 Vilkår om produktionsareal

3. Tilladt produktionsareal:

Dyretype	Produktionsareal	Staldtype
Alle kvæg	599 m ²	Dybstrøelse, fast gulv uden afløb, udegående 6 mdr. af året

Den nye stald kan med denne miljøtilladelse udnyttes fuldt ud inden for dyrevelfærdsreglerne.

Se figur 2-1 for produktionsarealets placering.

1.2.4 Vilkår om støj

4. Husdyrbrugets bidrag til støjniveauet målt ved nabobeboelse i det åbne land må i intet punkt overstige følgende grænseværdier:

	Tidsinterval	Grænseværdi	Midlingstid
Hverdage	Kl. 07.00-18.00	55 dB(A)	Ref.tid 8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-14.00	55 dB(A)	Ref.tid 7 timer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	45 dB(A)	Ref.tid 4 timer
Søn- og helligdage	Kl.07.00-18.00	45 dB(A)	Ref.tid 8 timer
Aften	Kl. 18.00-22.00	45 dB(A)	Ref.tid 1 timer
Nat	Kl. 22.00-07.00	40 dB(A)	Ref.tid ½ timer

Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige 55 dB(A) ved boliger. Brugen af landbrugsredskaber i marken er undtaget fra støjgrænserne.

1.2.5 Vilkår om håndtering af affald

5. Affald skal opbevares på en måde, som ikke medfører forurening af omgivelserne, herunder jord, grundvand, vandløb eller luft.
6. Der skal foreligge dokumentation for korrekt bortskaffelse af affald f.eks. i form af kvitteringer fra aftagende firmaer.

7. Døde dyr skal i tidsrummet indtil afhentning opbevares således, at de er afskærmet mod hunde og vilde dyr på en måde, så der ikke opstår uhygiejniske forhold.

1.2.6 Vilkår om bekæmpelse af skadedyr

8. Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
9. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

1.2.7 Vilkår om egenkontrol

10. Det skal kunne dokumenteres at ovenstående vilkår er overholdt. Der skal føres en logbog eller produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:
 - Dokumentation for håndtering af affald

1.2.8 Vilkår til forebyggelse af uheld

11. Produktionen skal indrettes og drives således, at spild og andet utilsigtet udslip af forurenende stoffer forhindres og forebygges.

Ved uheld der afstedkommer risiko for forurening af miljøet, skal beredskabet straks orienteres via tlf. 112.

1.2.9 Vilkår ved ophør

Ved ophør af driften på ejendommen skal stalde m.v. rengøres og alle oplag af husdyrgødning, foder, affald og lignende bortskaffes miljømæssigt forsvarligt.

1.3 Offentliggørelser

Første udkast til afgørelsen blev den 2. september 2019 sendt i høring hos ansøger.

Da alle naboer bor længere væk end den beregnede konsekvenszone - der tager udgangspunkt i et worst-case-scenarie, hvor alle dyr er på stald hele året - har vi vurderet, at det ansøgte projekt er af underordnet betydning for naboerne. Derudover etableres den ansøgte stald på samme placering som den nuværende stald og er afskærmet af et eksisterende læhegn af træer mod vest, hvilket gør, at ingen af naboerne vil få deres udsigtsmuligheder væsentligt ændret. Naboerne er derfor ikke blevet orienteret om det ansøgte projekt inden der er truffet afgørelse.

Afgørelsen om tilladelse til husdyrproduktion på Gammel Horsensvej 204, 8660 Skanderborg, er truffet den 18. september 2019, og offentliggøres på Skanderborg Kommunes hjemmeside, www.skanderborg.dk, den 18. september 2019.

1.4 Klagevejledning

Der kan efter kapitel 7 i *Husdyrgodkendelsesloven* klages over kommunens afgørelse. Klagefristen udløber fire uger efter offentliggørelsen - det vil sige **senest den 16. oktober 2019**.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af nmkn.dk. Klageportalen ligger på borger.dk og virk.dk. Du logger på borger.dk eller virk.dk, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan bestemme, at klagen har opsættende virkning. Udnyttelse af afgørelsen i klageperioden, og mens en eventuel klage behandles, sker derfor på eget ansvar.

Gebyret tilbagebetales, hvis:

- 1) Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves
- 2) Klageren får helt eller delvist medhold i klagen
- 3) Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi, klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis klager har indledt forhandlinger med ansøger og/eller kommunen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret – for eksempel hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Ifølge § 90 i *Husdyrgodkendelsesloven* kan afgørelsen desuden prøves ved domstolene. Et eventuelt sagsanlæg skal anlægges inden seks måneder efter, at afgørelsen er offentliggjort.

Følgende kan klage:

Ansøger, miljøministeren, Sundhedsstyrelsen samt enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af visse organisationer, som angivet i §§ 8587 i *Husdyrgodkendelsesloven*.

Kopi af afgørelsen er sendt til:

Ansøger, Gert Ekserod

Konsulent, Kim Christian Nielsen

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V – e-mail: ae@ae.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø – e-mail: dnSkanderborgsager@dn.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, Hovedkontor – e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk

Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V – e-mail: natur@dof.dk

Dansk Ornitologisk Forening, lokalafdeling – e-mail: Skanderborg@dof.dk

Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N – e-mail: husdyr@ecocouncil.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark v./ Formand Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup – e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 1017 København K – e-mail: fbr@fbr.dk

1.5 Resume af tilladelse

Beskrivelse af det ansøgte projekt

Der er søgt om tilladelse til at etablere en ny kvægstald med et produktionsareal på 599 m² på Gammel Horsensvej 204, 8660 Skanderborg. Den nuværende stald rives ned og der opføres en ny stald, som sammenbygges med det eksisterende maskinhus på ejendommen. Staldens areal øges fra ca. 300 m² til 600 m².

Stalden skal bruges til et dyrehold bestående af kvæg. Der ansøges om tilladelse til flexgruppen: alle kvæg. Kvæget er udegående 6 måneder af året og der anvendes dybstrøelse i stalden, som bringes ud på markerne om foråret.

Afstandskrav

Placeringen af den ansøgte stald opfylder ikke afstandskravet på 15 meter til beboelse på samme ejendom. Skanderborg Kommune har valgt at dispensere fra afstandskravet på 15 meter, da den ansøgte placering af stalden fastholder en længestruktur om gårdspladsen, som tidligere har været karakteristisk for ejendommen. Placeringen af den nye stald får endvidere bygningsmassen til at fremstå samlet. Derudover opføres den nye stald på samme sted som den nuværende staldbygning, og afstanden mellem stald og stuehus øges fra 3 meter til 5 meter. Staldens facade vil være lukket på langsiden og gavlen mod stuehuset, og ventilationsafkastet på rygning af bygningen vil blive placeret i en afstand på 15 meter til stuehuset, hvilket vil begrænse forurening mod stuehuset.

Landskabelige- og kulturhistoriske værdier

Opførelsen af en ny stald vil ikke påvirke de landskabelige eller kulturhistoriske værdier væsentligt. Udsigtsmulighederne vurderes af samme grund heller ikke at blive væsentligt forstyrret, da den nye stald får samme placering som den nuværende stald, og at staldsiden der forlænges ved gennemførelsen af det ansøgte projekt, er afskærmet af et allerede opvokset læhegn mod vest. Projektet vil derfor ikke medføre væsentlige landskabelige ændringer i forhold til den eksisterende tilstand.

Forurening og gener fra husdyranlægget

Produktionsarealet er af en sådan størrelse, at alle potentielle gener i form af lugt, ammoniak, støv, lys er af så begrænset omfang, at det ikke vil påvirke hverken nærmeste naboer eller omkringliggende natur.

Da den samlede ammoniakfordampning er under 750 kg N/ha/år er BAT-vurdering af anlægget undladt.

Samlet vurdering

Skanderborg Kommune vurderer, at etableringen af et produktionsareal på 599 m² kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne tilladelse overholdes.

2. Ansøgning og Miljøvurdering

2.1 Beskrivelse af det ansøgte projekt

Gert Eskerod har den 4. juli 2019 søgt om tilladelse til at etablere en ny kvægstald med et produktionsareal på 599 m² på Gammel Horsensvej 204, 8660 Skanderborg. Den nuværende stald rives ned og der opføres en ny stald, som sammenbygges med det eksisterende maskinhus på ejendommen. Staldens areal øges fra ca. 300 m² til 600 m².

Stalden skal bruges til et dyrehold bestående af kvæg. Der ansøges om tilladelse til flexgruppen: alle kvæg. Kvæget er udegående 6 måneder af året og der anvendes dybstrøelse i stalden, som bringes ud på markerne om foråret.

2.2 Lovgivningsmæssige baggrund

Da produktionsarealet er over 300 m² og den beregnede ammoniakemission fra stalden er mindre end 750 kg NH₃-N/år, er det ansøgte projekt omfattet af Husdyrbrugslovens § 16 b uden BAT. Det betyder, at der ikke stilles vilkår til anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Der indgår derfor ikke en vurdering af BAT i denne afgørelse.

Tilladelsen er således udarbejdet efter Husdyrbrugloven, hvori EU's VVM-direktiv og IE-direktiv er indarbejdet. Bedriften har ikke biaktiviteter, der i sig selv er omfattet af IE-direktivet.

2.3 Produktionsareal og husdyrhold

Husdyrbrugets produktionsramme reguleres ud fra m² produktionsareal. Derudover har dyretyper, staldd typer, samt evt. anvendelse af miljøteknologier afgørende betydning for husdyrbrugets miljøbelastning.

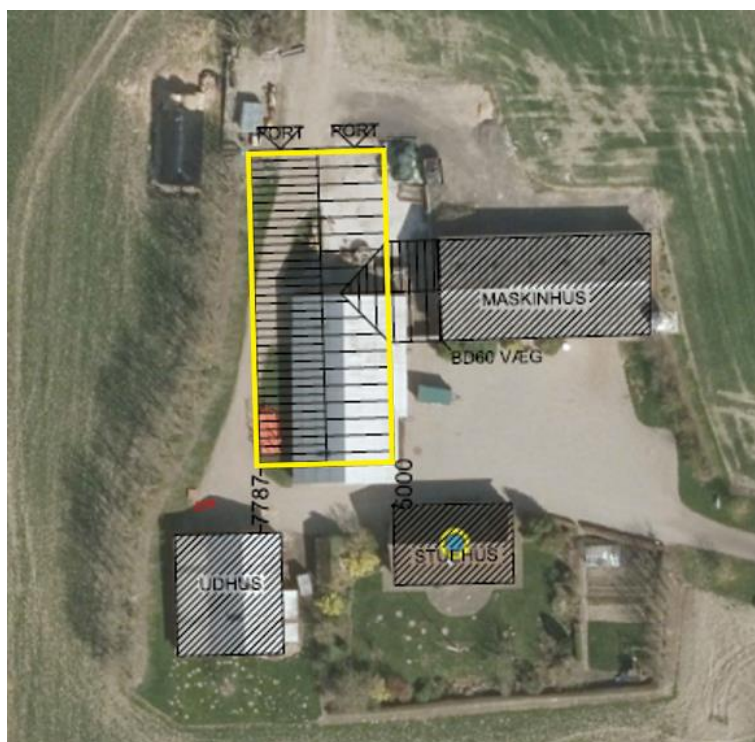
Det samlede ansøgte produktionsareal på Gammel Horsensvej 204, 8660 Skanderborg, er 599 m². Skanderborg Kommune stiller vilkår om at størrelsen på det angivne produktionsareal, samt dyretyper og staldd type skal overholdes.

Stalden kan med denne tilladelse udnyttes fuldt ud inden for dyrevelfærdsreglerne.

Tabel 2-1. Oversigt over anlæg og produktion i ansøgt drift.

Staldnavn	Dyretype	Staldd type	Staldd størrelse	Produktionsareal
Ny kvægstald	Alle kvæg	Dybstrøelse, fast gulv uden afløb, udegående 6 mdr. af året	599 m ²	599 m ²

Figur 2-1. Produktionsarealet er markeret med gul.

2.3.1 Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

Dybstrøelsen fra stalden bliver bragt direkte ud på markerne. Der er ingen afløb i stalden. Skanderborg Kommune vurderer, at husdyrgødningen vil blive håndteret på forsvarligvis og uden væsentlig miljøsikro, så længe de generelle regler for udbringning af husdyrgødning overholdes.

2.4 Anlæg og Beliggenhed

Husdyranlægget ligger samlet på adressen Gammel Horsensvej 204, 8660 Skanderborg. Afstanden til nærmeste nabo, samlet bebyggelse, byzone og øvrige faste afstandskrav fremgår af tabel 2-2.

Alle afstandskrav er overholdt, på nær afstandskravet mellem stald og beboelse på samme ejendom.

Den ansøgte stald placeres i en afstand på 5 meter til stuehuset, og overholder dermed ikke afstandskravet på 15 meter til beboelse på samme ejendom.

Skanderborg Kommune har valgt at dispensere fra afstandskravet på 15 meter, da den ansøgte placering af stalden fastholder en længestruktur om gårdspladsen, som tidligere har været karakteristisk for ejendommen. Placeringen af den nye stald får endvidere bygningsmassen til at fremstå samlet. Derudover opføres den nye stald på samme sted som den nuværende staldbygning, og afstanden mellem stald og stuehus øges fra 3 meter til 5 meter. Staldens facade vil være lukket på langsiden og gavlen mod stuehuset, og ventilationsafkastet på rygning af bygningen vil blive placeret i en afstand på 15 meter til stuehuset, hvilket vil begrænse forurening mod stuehuset.

Skanderborg Kommune stiller vilkår om, at staldbygningen opføres som ansøgt, både hvad angår materialer, byggestil, og staldens placering.

Vi vurderer på den baggrund, at risikoen for forurening eller væsentlige gener for omgivelserne fra anlægget begrænses til det niveau, som er opstillet i husdyrgodkendelsesloven, når de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug samt de supplerende vilkår for tilladelsen overholdes.

Tabel 2-2 Generelle afstandskrav jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen §§5 og 6 samt faktiske afstande fra anlægget.

	Generelle afstandskrav, m	Aktuel afstand, m
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	25	Mere end 25 m
Almene vandforsyningsanlæg	50	Mere end 50 m
Vandløb (herunder dræn) og søer	15	Mere end 15 m
Offentlig vej og privat fællesvej	15	Ca. 110 m
Levnedsmiddelvirksomhed	25	Mere end 25 m
Beboelse på samme ejendom	15	Ca. 5 m
Naboskel	30	Ca. 65 m
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	50	Ca. 870 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	50	Mere end 50 m
Nabobeboelse uden landbrugspligt	50	Ca. 145 m

2.5 Landskabelige- og kulturhistoriske værdier

Husdyrbrugets beliggenhed skal vurderes i forhold til forskellige udpegninger og beskyttelseshensyn i kommuneplanen og fredninger m.v. Det vil sige at relevante bygge- og beskyttelseslinjer, fredede fortidsminder, beskyttede sten- og jorddiger, fredede områder, samt landskabelige og kulturhistoriske værdier.

Den ansøgte stald erstatter den nuværende stald og bygges sammen med det eksisterende maskinhus på ejendommen. Den opføres på samme placering og i samme niveau som den nuværende stald. Staldens areal øges fra ca. 300 m² til 600 m² og dens placering er med til at opretholde en længestruktur om gårdspladsen, der får bygningsmassen til at fremstå samlet.

Staldanlægget ligger uden for naturbeskyttelseslovens bygge- og beskyttelseslinjer, og områdeudpegninger i Kommuneplanen, som har til formål at beskytte landskabet i bred for stand.

Der er ikke registreret fortidsminder og/eller diger på det areal, som ønskes bebygget, og det pågældende areal ligger mere end 100 meter fra registrerede fortidsminder.

Der findes ingen beskyttede sten- og jorddiger i nærheden, som er beskyttet efter §29 a i Museumsloven.

Skanderborg Kommune vurderer, at opførelsen af en ny kvægstald ikke vil påvirke de landskabelige eller kulturhistoriske værdier væsentligt. Udsigtsmulighederne vurderes af samme grund heller ikke at blive væsentligt forstyrret, da den ansøgte stald får samme placering som den nuværende stald, og at staldsiden der forlænges ved gennemførelsen af det ansøgte projekt, er afskærmet af et allerede opvokset læhegn mod vest. Projektet vil derfor ikke medføre væsentlige landskabelige ændringer i forhold til den eksisterende tilstand.

Faktaboks

Bevaringsværdige landskaber

Landskaberne i Skanderborg Kommune er meget varierende med forskellige landskabelige værdier. Fra det kuperede dallandskab øst for den jyske højderyg til det flade slettelandskab med hede og plantager vest for højderyggen. De bevaringsværdige landskaber i kommunen er udpeget i kommuneplanen ud fra forskellige grundlag, hvorfor de forskellige tiltag, for at beskytte dem, ikke er ens.

I Kommuneplan'16 for Skanderborg Kommune er der udpeget bevaringsværdige landskaber, hvor der er tale om både "værdifulde landskaber" og "uforstyrrede landskaber", som i nogle områder er sammenfaldende.

I kommuneplanen er der foretaget en afvejning af landskabsinteresserne i hele kommunen. Det betyder, at det er de vigtigste landskabelige bevaringsværdier i kommunen, der skal bevares og beskyttes. Det vil sige de landskaber, der i kraft af dramatik, mangfoldighed eller monoton besidder en særlig fortællerværdi, æstetisk værdi eller rekreativ værdi.

De "*værdifulde landskaber*" er landskaber, som rummer en stor fortællerværdi, f.eks. ådalene i de store åsystemer med deres søer og dalstrøg, bakkeøerne på smeltevandssletterne samt hederne og plantagerne. I de værdifulde landskaber kan man ofte aflæse hvordan landskabet er skabt, f.eks. er Søhøjlandet mod øst stærkt præget af den sidste istid, isens bevægelser og isens afsmeltning.

De "*uforstyrrede landskaber*" er landskaber, som generelt er almindelige, sammenhængende landskabsområder i det åbne land og er præget af landbrug og skovbrug, mindre landsbyer, bebyggelser og småveje m.m., spredt i landskabet. At landskabet er uforstyrret betyder, at landskabet som udgangspunkt, ikke er visuelt og støjmessigt påvirket af større tekniske anlæg som f.eks. større elledningsnet, veje, store produktionsanlæg, vindmøller, master, større virksomheder og større by- og sommerhusområder.

Geologiske værdier

I Kommuneplan'16 for Skanderborg Kommune er der også udpeget "*geologiske bevaringsværdier*".

Geologiske værdier omfatter lag i jorden eller sammenhængende landskabsformer, også kaldet profiler. De har betydning for forskning, undervisning og fortællingen om landskabets tilblivelse. Det er derfor vigtigt, at der er adgang til de geologiske værdier, og at de ikke bliver sløret af beplantning, byggeri og andre former for anlæg.

De fleste geologiske værdier indeholder betydelige fortællinger om en egn natur og kultur. Skanderborg Kommune rummer fortællingen om isens betydning for landskabets dannelse. "Det midtjyske Søhøjland" mellem seneste istids hovedopholdslinje og den Østjyske Israndslinje.

Faktaboks om kulturhistorie

Landskabet i Skanderborg Kommune er præget af menneskets virke igennem årtusinder. Overalt finder vi historiske spor, der fortæller om samfundsudviklingen og om, hvordan mennesket har påvirket omgivelserne. Mange af de historiske spor er kulturhistoriske værdier, der har så stor værdi for formidlingen af og betydningen for vores kulturforståelse, at de er værd at bevare og derfor fortjener en særlig beskyttelse.

De kulturhistoriske værdier kan både omfatte enkeltstående elementer og hele kulturmiljøer, som f.eks. kirker, kirkegårde og deres omgivelser, fortidsminder som gravhøje og arkæologiske fund, fredede og bevaringsværdige bygninger og anlæg, sten- og jorddiger, alléer og levende hegn samt kulturmiljøer, der afspejler en bestemt tidsepoke eller en landsbytype.

Udpegningen betyder ikke, at der ikke kan ske udvikling inden for eller umiddelbart uden for de udpegede værdier. Det skal dog sikres, at udviklingen sker med viden om, og under hensyntagen til de kulturhistoriske værdier så det undgås, at de kulturhistoriske elementer og spor går tabt og bliver forringet.

Kommuneplanens udpegning fremhæver de særligt værdifulde kulturhistoriske træk i kommunen. Der er i Skanderborg Kommune udpeget "bevaringsværdigt kulturmiljø".

2.6 Natur

Skanderborg Kommune har vurderet, hvorvidt der i forbindelse med udvidelsen af husdyrbruget er behov for beskyttelse af naturen, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområdet eller udpeget som særligt sårbart over for næringsstofpåvirkning.

Den primære kilde til miljøpåvirkning, er ammoniakfordampning fra stalden. Ammoniakfordampningen i ansøgt drift er beregnet i www.husdyrgodkendelse.dk. Forudsætningerne for den beregnede ammoniakfordampning omfatter indretning og drift af stalden, som er beskrevet i afsnittet *Produktionsareal og husdyrhold*.

Størrelsen af den samlede ammoniakemission fra ansøgt drift fremgår af tabel 2-3. Derudover er der beregnet ammoniakdeposition til alle naturkategorier, som ligger i kortest afstand til den ansøgte stald. Punkterne der er beregnet ammoniakdeposition til, fremgår alle af figur 2-2.

Tabel 2-3. Beregnet ammoniakemission fra de ansøgte stald anlæg.

Ammoniakemission	Kg kvælstof (N) pr. år
Ansøgt drift	200,7 kg N/ha/år

Faktaboks

Hovedparten af ammoniakdepositionen (kvælstofnedfald) fra et husdyrbrug vil - afhængigt af flere forhold - på et tidspunkt blive afsat i landskabet i større eller mindre afstand fra kilden. Størstedelen af den ammoniakdeposition, som direkte kan henføres til et husdyrbrug, vil formentlig ske i terrænet inden for ca. 1 kilometers afstand fra produktionsanlægget. Ammoniakdeposition er som regel til ugunst for opretholdelse af de naturtyper, der kun har brug for en begrænset næringsstofmængde for at kunne trives. Kommunen er forpligtiget til, at vurdere ammoniakdepositionen i forhold til omkringliggende natur.

I henhold til § 7 i *Husdyrgodkendelsesloven* er etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg på husdyrbrug ikke tilladt, hvis anlægget ligger i en afstand på mindre end ti meter til, eller helt eller delvis inden for, nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende **inden for** internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000-områder) eller nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende **uden for** internationale beskyttelsesområder.

Jævnfør *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens* bilag 3, indeles naturtyperne, omfattet af *Husdyrgodkendelseslovens* § 7, i tre kategorier:

Kategori 1-natur. Naturområder beliggende **inden for** internationale naturbeskyttelsesområder, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagt af Naturstyrelsen.

Kategori 2-natur. Naturområder beliggende **uden for** internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: højmoser, lobeliesøer, heder større end ti ha, som er omfattet af *Naturbeskyttelseslovens*³ § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af *Naturbeskyttelseslovens* § 3.

Kategori 3-natur. Ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af kategori 1- og 2-natur: heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter *Naturbeskyttelseslovens* § 3, og ammoniakfølsomme skove, der er beliggende **uden for** de internationale naturbeskyttelsesområder.

Der er fastsat forskellige beskyttelseskrav i forhold til de forskellige naturtyper. Den tilladte maksimale **total**deposition fra et husdyrbrug til kategori 1-natur er afhængig af antallet af husdyrbrug i nærheden (Antallet af andre husdyrbrug i området er defineret efter nærmere regler om vurdering af kumulation). Hvis der ikke er andre husdyrbrug, må der fra husdyrbruget, der søger om en miljøgodkendelse, være en **total**deposition på 0,7 kg N pr. ha pr. år. Er der ét husdyrbrug ud over husdyrbruget, der søger, falder den tilladte **total**deposition til 0,4 kg N pr. ha pr. år, og endelig, hvis der er mere end ét husdyrbrug ud over husdyrbruget der søger, må **total**depositionen fra husdyrbruget, der søger om en miljøgodkendelse, maksimalt være 0,2 kg N pr. ha pr. år.

Den maksimale tilladte **total**deposition til kategori 2-natur er 1,0 kg N pr. ha pr. år, mens den maksimale tilladte **mer**deposition til kategori 3-natur som udgangspunkt er 1,0 kg N pr. ha pr. år.

Kommunen kan i konkrete tilfælde tillade en merdeposition til kategori 3-natur, der er større end 1,0 kg N pr. ha pr. år, men kan ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N pr. ha pr. år. Kommunen skal efter nærmere kriterier foretage en konkret vurdering af, om der er tale om særlige regionale eller lokale naturinteresser og af, om der skal stilles krav til den maksimale kvælstofmerdeposition.

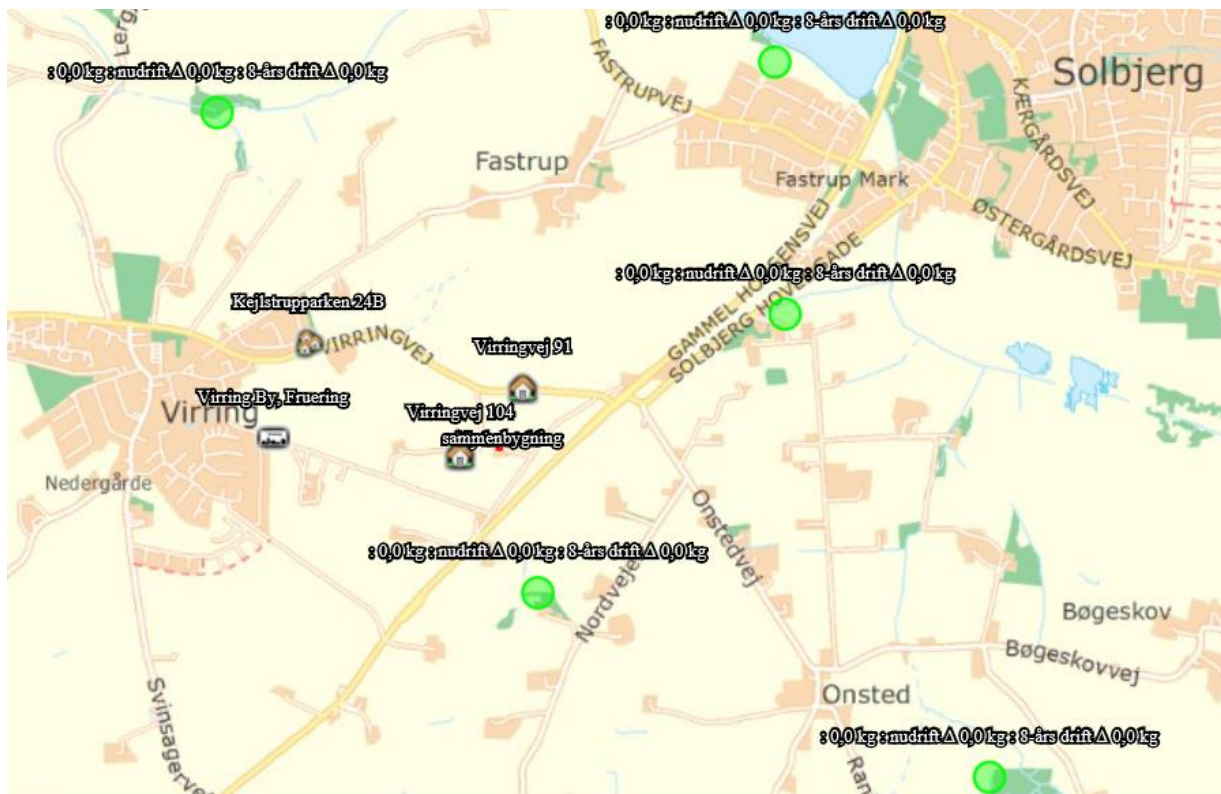
Det nærmeste naturområde er en potentiel ammoniakfølsom skov, der ligger ca. 536 m sydøst for staldanlægget. Ammoniakdepositionen til dette område er beregnet til 0,0 kg N/ha/år.

Da det nærmeste naturområde ikke påvirkes direkte af ammoniakemissioner fra den ansøgte stald, vurderer vi, at ingen Natura2000-områder eller kategori 2- eller kategori 3-naturområder, som ligger længere væk, vil blive påvirket af projektets gennemførelse. En nærmere beskrivelse af disse naturområder er derfor undladt.

Overordnet er det vores vurdering, at den øgede ammoniakemission der vil komme i forbindelse med etableringen af et produktionsareal af den ansøgte størrelse, ikke vil medføre tilstandsændringer af beskyttet natur eller forringelse af levesteder for eller forekomst af sjældne arter.

³ Lovbekendtgørelse nr. 951 af 3. juli 2013 af lov om naturbeskyttelse (med senere ændringer).

Figur 2-2. De nærmeste naturområder, der er omfattet af § 3, samt totaldepositionen til disse områder, er markeret med grøn.

2.6.1 Bilag IV arter

Faktaboks

Af EF-habitatdirektivets⁴ bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter, som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder/habitat-områder eller udenfor. På den baggrund må der eksempelvis ikke gives tilladelse til aktiviteter, der kan beskadige eller ødelægge de pågældende dyrearters yngle- og rasteområder.

I området omkring ejendommen er der ikke registreret bilag IV-arten stor vandsalamander, som yngler i rene vandhuller og kan bruge alle vandhuller som rastesteder. Nærmeste levested er registreret ca. 2,8 km vest fra staldanlægget.

Ammoniakdepositionen fra staldanlægget til vandhuller i nærheden vurderes at være ubetydelig i forhold til den næringsstofftilførsel, der sker med vand fra omkringliggende marker.

Arter af flagermus kan også forekomme, men er ikke relevante i forbindelse med nærværende udvidelse, da der ikke vil være indgreb i potentielle yngle- og rasteområder for flagermus.

⁴ EF-habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (med senere ændringer)).

Skanderborg Kommunes vurdering er, at ammoniakdeposition fra den ansøgte stald ikke vil give anledning til en ændring af de omkringliggende vandhullers naturtilstand og værdi som leve- og ynglelokalitet for bilag IV-padder.

2.7 Potentielle nabogener

2.7.1 Lugt

Der kan forekomme lugt fra stalden, samt ved opbevaring, transport og udbringning af husdyrgødning.

Lugtgenebelastningen beregnes i www.husdyrgodkendelse.dk ud fra oplysninger om den ansøgte husdyrproduktion. I ansøgningen er det oplyst, at kvæget er udegående 6 måneder af året. Produktionsarealet indgår derfor ikke i lugtberegningen, og som følge deraf, er der ikke beregnet lugtgenefastande til områdetyperne; byzone, samlet bebyggelse eller nærmeste nabo. Dette skyldes, at lugtproblemer næsten udelukkende er problematisk i perioden 1/5 til 1/10, hvor dyrene er udegående.

Da lugtgenebelastningen er fastsat med udgangspunkt i antallet af måneder hvor dyrene er udegående, stiller Skanderborg Kommune vilkår om, at dyrene skal være udegående mindst 6 måneder af året.

Skanderborg Kommune vurderer på den baggrund, at der ikke er risiko for væsentlige lugtgener i forhold til de omkringboende naboer.

Faktaboks

I *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen* (bilag 3, pkt. B), er der fastsat lugtgenekriterier i forhold til de tre områdetyper: byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig på henholdsvis 5, 7 og 15 OU_E⁵ pr. m³ luft. Lugtgenekriterierne kan betragtes som den maksimale, miljømæssigt acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype. Ved lugtgenefastand forstås den beregnede mindste afstand fra staldanlægget til det pågældende område, hvor de i lovgivningen fastsatte lugtgenekriterier med hensyn til de tre forskellige områdetyper netop er opfyldt. Lugtgenekriterierne er overholdt, hvis de fastsatte lugtgenegrænser på henholdsvis 5, 7 og 15 OU_E pr. m³ luft ikke overskrides i mere end en procent af tiden.

Lugtgenefastandene forøges efter nærmere regler, hvis der inden for 300 meter fra den del af byzone og den pågældende beboelse i samlet bebyggelse, der ligger nærmest det pågældende staldanlæg, er andre husdyrbrug med mere en ammoniakemission på mere end 750 kg N/år. Tilsvarende forøges lugtgenefastanden, hvis der er andre sådanne husdyrbrug inden for 100 meter fra enkeltbolig uden landbrugspligt. Dette sker for at indregne effekten (den kumulative effekt) af den mulige lugtpåvirkning som andre husdyrbrug i området måtte give anledning til.

Lugtgenefastandene formindskes efter nærmere regler, hvis staldanlægget ligger nord for den pågældende områdetype. Dette begrundes med, at den hyppigste vindretning i Danmark er vestlig og sydvestlig, og at nordvind typisk forekommer i vinterhalvåret, hvor de relativt lave temperaturer, som regel medvirker til at dæmpe lugtafgivelsen.

⁵ OU_E = Lugt-enheder (Odour Units) bestemt efter den europæiske standard for lugtanalyse, hvor 1 OU_E er grænsen for, hvornår den pågældende lugt kan erkendes.

2.7.2 Skadedyr

Der er stillet vilkår om effektiv forebyggelse og bekæmpelse af fluer i overensstemmelse med gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Forebyggelse af flueplager kræver efter de gældende retningslinjer først og fremmest en god gødnings-håndtering og en generel god staldhygiejne.

Hvis der opstår fluegener hos naboerne, kan der komme krav om systematisk fluebekæmpelse.

2.7.3 Støj

De primære kilder til støj er fra kørsel med traktor, kørsel med husdyrgødning m.m., og ved transport til og fra ejendommen.

Husdyrbruget skal overholde støjgrænserne for ”Type 3. Blandet bolig og erhverv” i støjvejledningen nr. 5 / 1984. Disse støjgrænser er anbefalet af Miljøstyrelsen for landbrug.

Det er vores vurdering, at udvidelsen af produktionsarealet ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for naboer. Derudover er der stillet et vilkår i forbindelse med støj, som vil komme i anvendelse, hvis der kommer klager over støj fra ejendommen.

2.7.4 Lys

Der etableres to lyskilder i endegavlen af stalden mod nord i forbindelse med portene. Disse vil blive vinklet ned, så de kun oplyser området ved endegavlen. Derudover bliver der etableret orienteringslys i gårdspladsen, som anvendes efter mørkets frembrud, og som formentlig ikke vil kunne ses udefra.

På denne baggrund vurderes det, at belysning i forbindelse med produktionen ikke vil være til gene for naboer.

I tilfælde af klager over lysgener fra ejendommen kan kommunen stille vilkår om, at der monteres afskærmning omkring lyskilderne eller at potentielle gener på anden måde reduceres.

2.7.5 Transporter til og fra ejendommen

Det samlede antal transporter til og fra stalden er ca. 15 pr. år og består af levering af foder og afhentning af dyr. Antallet af transporter vil ikke ændre sig i forhold til den nuværende produktion.

Skanderborg Kommune vurderer på baggrund af det oplyste, at transporterne til og fra husdyrbruget ikke vil medføre væsentlig gene for nabobeboelser og omgivelserne i øvrigt, når de til enhver tid gældende generelle regler og de supplerende vilkår for tilladelsen overholdes. Vi ser derfor ingen grund til at regulere transporterne på husdyrbrugets interne veje.

Færdsel på offentlig vej er omfattet af færdselsloven, hvor politiet er myndighed, og kan derfor ikke reguleres i denne miljøtilladelse.

2.8 Affald

Opbevaring og bortskaffelse af affald skal følge det gældende regulativ for Skanderborg Kommune. Det kan til enhver tid ses på www.renosyd.dk. Der er i regulativet bl.a. krav til opbevaring af farligt affald som f.eks. spildolie. Alt affald fra husdyrbruget skal opsamles, opbevares og transporteres efter reglerne i affaldsregulativerne

Døde dyr bortskaffes af Daka. Indtil afhentning følges bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr.

Skanderborg Kommune vurderer, at håndtering og opbevaring af affald, olie, og eventuelle kemikalier, samt bortskaffelse af døde dyr sker på en miljømæssig forsvarlig måde, når de til enhver tid gældende generelle regler overholdes.

2.9 Jord og grundvand

Den ansøgte kvægstald er placeret inden for et område udpeget som følsomt drikkevandområde.

Risiko for forurening af jord, grundvand og overfladevand er som udgangspunkt sikret via anden lovgivning.

Skanderborg kommune vurderer, at den gældende bekendtgørelse om olietanke sikrer mod olieforurening af jord og grundvand.

Ligeledes vurderer Skanderborg kommune, at når reglerne for opbevaring og anvendelse af sprøjtemidler overholdes og retningslinjer i kommunale indsatsplaner følges, sikres både jord, grundvand og overfladevand mod forurening.

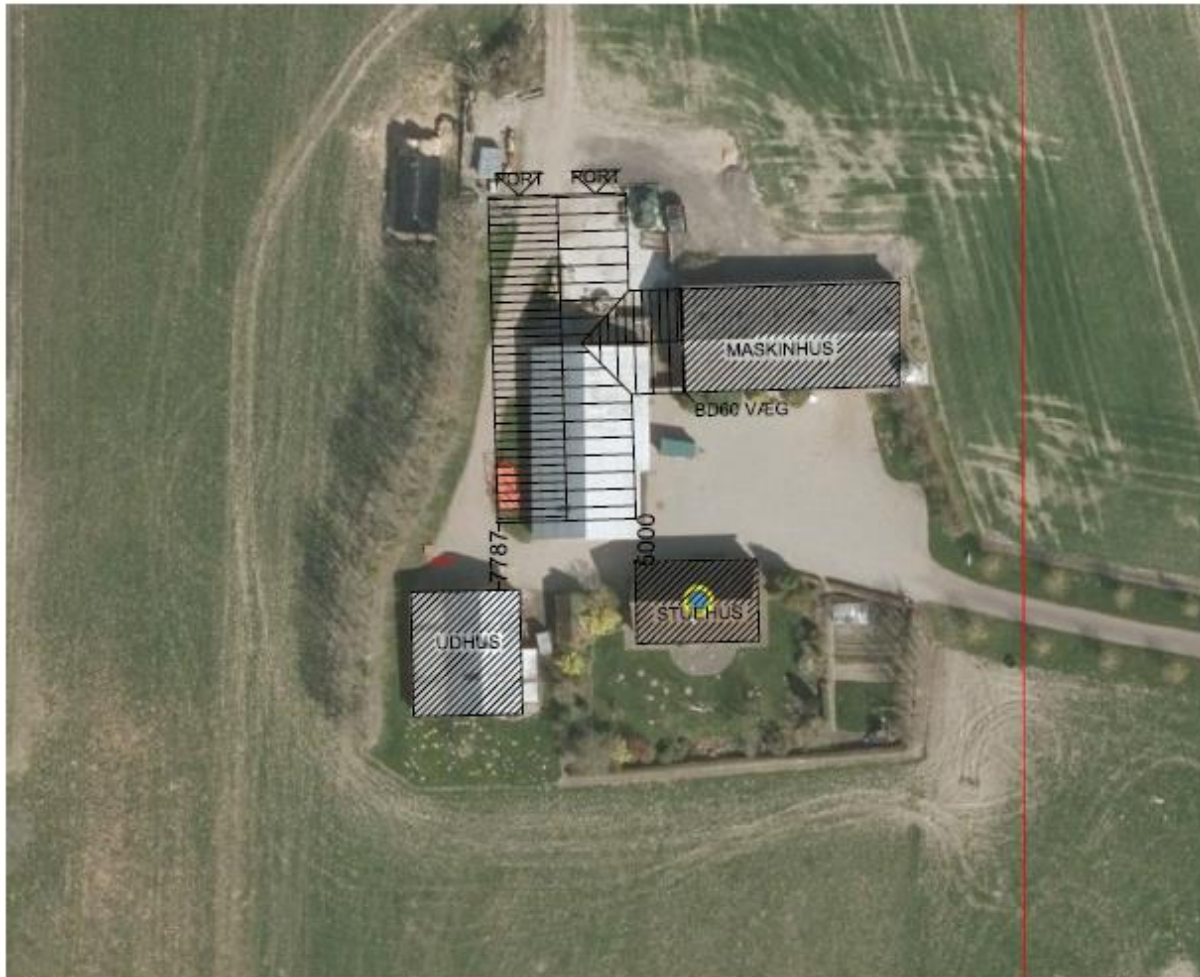
Spildevand håndteres ligeledes efter gældende lovgivning.

2.10 Håndtering af overfladevand

Regnvand som falder på tage og befæstede arealer ledes til faskiner som placeres vest for bygningen.

Hvis der senere ændres på håndteringen, kræver nedsivning af regnvand en nedsivningstilladelse, mens udledning til dræn eller vandløb kræver en udledningstilladelse. Gennem disse tilladelser sikres, at overfladevandet håndteres uden at belaste de omkringliggende områder.

Bilag 1 - Situationsplan

SIGNATURFORKLARING:

EKSISTERENDE BYGNINGER

NY KVÆGSTALD

ADR.: GAMMEL HORSENSVEJ 204, 8660 SKANDERBORG
 MATR. NR.: 23a
 EJERLAV: VJRRING BY, FRUERING
 AREAL: OPFØRELSE AF 677 M² NY KVÆG STALD

TEGNINGER TOTALBYG A/S <small>EJENDOM OG MÅLHJE, KØBES</small>		SKN. 000K. DATO:
REV. REV. DMPÅTTER		
SAG: Gert Eskerod Gammel Horsensvej 204, 8660 Skanderborg		TLF. / MOBIL: 21488540
EMNE: Situationsplan	MÅL: 1:500 SKN: KCN	DATO: 06/05-2019
HK TOTALBYG A/S HORNSBYLD KØBMANDSGAARD <small>INDREGLADE 28, 8793 HORNSBYLD 78 88 73 00</small>		TEGN. NR.: 1,1 PLANEN

